

Komplettering till tidigare utskickat förslag om ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2021:8) om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet

1. Sammanfattning

Livsmedelsverket remitterar för närvarande ett förslag till ändring av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2021:8) om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet. Nu kompletterar verket denna tidigare remiss med ett förslag om att justera vissa avgifter för importkontroll på grund av ett uppkommet överskott. Förslaget innebär att avgifterna sänks.

2. Bakgrund

Livsmedelsverket remitterade den 17 oktober 2022 förslag till ändring av LIVSFS 2021:8. I remissen föreslås bl.a. nya avgifter för kontrollen av slakterier, vilthanteringsanläggningar och övriga livsmedelsanläggningar. Livsmedelsverket kunde på grund av att beräkningarna avseende importkontrollen blev försenade inte föreslå några avgifter för importkontrollen i den remissen. Verket återkommer därför nu som utlovat i denna fråga.

För information kring övriga förslag och dess konsekvenser etcetera, se den tidigare utsända remissen.

3. Beskrivning av problemet och vad Livsmedelsverket vill uppnå

Livsmedelsverket är behörig myndighet att utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen när livsmedel eller material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel enligt artikel 47.1 i förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd

och växtskyddsmedel ska kontrolleras vid en gränskontrollstation. Detta innebär att Livsmedelsverket ska utföra gränskontroll av animaliska och vissa vegetabiliska livsmedel men också av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Verket är även behörig myndighet för den särskilda verifiering av sändningar som sker vid import av sådana ekologiska livsmedel som inte omfattas av gränskontroll.

Livsmedelsverket såg över och höjde samtliga avgifter för importkontrollen inför 2022. Höjningen av avgifterna har tillsammans med den oväntat kraftiga ökningen i antalet importsändningar gjort att det för 2022 beräknas uppstå ett överskott om 5,8 miljoner kr. Det ökade antalet importsändningar beror delvis på att pandemieffekten på importen upphört och att import från Storbritannien tillkom då landet lämnade EU. Dessutom har det tillkommit nya regler avseende importkontroll av s.k. sammansatta livsmedel (livsmedel som delvis är animaliska), vilket är den främsta orsaken till den stora ökningen av importsändningar. Till viss del kunde Livsmedelsverket se dessa effekter redan när LIVSFS 2021:8 beslutades i december 2021 men skillnaden i antalet importsändningar har blivit betydligt större än vad som kunde förutsägas. Även om Livsmedelsverkets kostnader också ökar på grund av nyrekryteringar så kvarstår att ett stort överskott måste hanteras. Detta medför att en översyn behöver göras av avgifterna inför den kommande treårsperioden.

4. Livsmedelsverkets förslag

Avgifterna är beräknad utifrån en prognostiserad genomsnittlig årlig kostnad 2023 – 2025 motsvarande 18 400 tkr.

Prognos (tkr)	2022	2023	2024	2025
Intäkter	20 000	18 629	18 629	18 629
Kostnader	-13 957	-18 310	-20 070	-20 530
Resultat	6 043	319	-1 441	- 1 901
Ingående balans	-271	5 772	6 091	4 650
Utgående balans	5 772	6 091	4 650	2 749

Gränskontrollen utförs av officiella veterinärer som får stöd i arbetet av statsinspektörer inom sitt team och övrig stödpersonal. Avgifterna för gränskontrollen, som är så kallade obligatoriska avgifter enligt artikel 79.1 och 2 i förordning (EU) 2017/625, är beräknade enligt artikel 81 i förordningen. Avgiften för verifiering av ekologiska sändningar ska dock beräknas enligt den nationella

principen om full kostnadstäckning i enlighet med artiklarna 79.5 och 80 i förordning (EU) 2017/625 och 5 § avgiftsförordningen (1992:191).

Vid beräkningen av taxorna för 2023-2025 har Livsmedelsverket utgått från den beräknade genomsnittliga kostnaden för importkontrollen under dessa tre år. Detta eftersom Livsmedelsverkets avsikt är att om möjligt inte ändra avgifterna mer än vart tredje år för att skapa en förutsägbarhet både för företagen och för verket. Denna princip har också gällt i många år för importkontrollens avgifter. Det överskott om ca 5,8 miljoner kr som beräknas uppkomma under 2022 behöver dock minska för att på sikt uppnå balans mellan intäkter och kostnader. Livsmedelsverket har valt att balansera överskottet över fem år, dvs vid utgången av 2027 ska, om inget oförutsett inträffar, ekonomin för importkontrollen vara i balans. Orsaken till att överskottet balanseras på fem år även om avgifterna beräknas på tre år är för att undvika stora fluktuationer i avgifterna.

Ökningarna av antalet importsändningar har även medfört ett ökat personalbehov men eftersom det finns en eftersläpning i rekryteringen har detta bidragit till överskottet. De ökade personalkostnaderna är medräknade från 2023 men kommer till största delen bäras av fortsatt ökad import. I kostnadsmassan finns från och med andra kvartalet 2023 också med en kostnadsökning i form av en ny gränskontrollstation i Gävle hamn. Kostnadsmassan är även uppräknad med hänsyn till inflationen.

Det uppkomna överskottet bör enligt Livsmedelsverket först användas till att täcka det ingående underskott som medförde avgiftshöjningarna inför 2022. Detta medför att Livsmedelsverket föreslår en sänkning av avgifterna för kontroll av sändningar enligt artikel 47.1 b i förordning (EU) 2017/625. Även en sänkning av de avgifter som avser kontroll av sändningar enligt artikel 47.1 d-f i samma förordning föreslås. Verket föreslår även en sänkning av avgiften för sådana sändningar som endast genomgår dokumentkontroll utan att presenteras fysiskt på en gränskontrollstation.

För kontroll av sändningar enligt artikel 47.1 b i förordning (EU) 2017/625, dvs. sändningar med animaliska livsmedel, utgår även en avgift per kg för kontrollen av sändningen. Eftersom det framförallt är den utökade kontrollen av sändningar med sammansatta livsmedel som ger överskottet för 2022, föreslår Livsmedelsverket att även denna kiloavgift sänks.

Vad gäller de sändningar som omfattas av reglerna för verifiering av ekologiska sändningar har Livsmedelsverket sett över beräkningen utifrån att full kostnadstäckning numera ska användas på grund av ändringar i EU-regler. Livsmedelsverket har därvid också sett över den provtagningskostnad som ingår i avgiften för verifiering och som tas ut utslaget på kollektivet. Verket anser att detta förfarande ska fortsätta då detta får anses falla in under undantaget i 5 kap. 7 § LIVSFS 2021:8. Vid översynen har Livsmedelsverket kunnat konstatera att det nya beräkningssättet förvisso ger en höjning av den beräknade avgiften men att en avrundning ger samma avgift som idag. Mot bakgrund av detta föreslår Livsmedelsverket ingen höjning av avgiften för verifiering av ekologiska sändningar.

Livsmedelsverket har även sett över övriga avgifter för importkontrollen. Det har därvid framkommit att även avgiften för särskild kontroll enligt artikel 65-67 i förordning (EU) 2017/625, dvs. kontroll av sändningar där misstanke uppstår om bristande efterlevnad och även fall där sådan misstanke bekräftas, utifrån de ekonomiska förutsättningarna kan sänkas.

Livsmedelsverket föreslår ingen ändring av övriga avgifter på importområdet. Detta då antalet provtagningar inte ökat till följd av den ökade kontrollen av sammansatta livsmedel då dessa sändningar provtas i mycket låg utsträckning. Inte heller de kontroller som sker i enlighet med förordning (EU) 2019/2124 har påverkats av den ökade importen. Vad gäller kontroll på annan plats än gränskontrollstation är denna baserad på kostnader som inte i sig påverkas av överskottet.

Resultatet av ovanstående innebär att Livsmedelsverket föreslår följande avgifter. Förslaget innebär en sänkning av gällande avgifter. För närmare beskrivning av vad som ingår i kostnadsmassan och hur taxorna beräknats, se bilaga 1.

Typ av kontroll	Nuvarande avgift	Föreslagen avgift
Animaliesändningar	1 300 kr och 0,20 kr/kg	1 150 kr och 0,18 kr/kg
Vegetabiliesändningar m.m	1 300 kr Sändningar som endast dokumentkontrolleras 850 kr	1 150 kr 750 kr
Särskild kontroll enligt art 65-67 förordning (EU) 2017/625	1 000 kr/h	800 kr/h

5. Alternativa lösningar för det Livsmedelsverket vill uppnå

Några alternativa lösningar till de avgifter som tas ut finns inte. För ytterligare information kring vilka avgiftsalternativ som Livsmedelsverket tidigare övervägt, se remissen med dnr 2021/04250.

6. Effekterna om någon reglering inte kommer till stånd

Ändrar inte Livsmedelsverket avgifterna kommer företagen att få betala högre avgifter än vad som krävs de kommande åren.

7. Vilka bemyndigande som Livsmedelsverkets beslutanderätt grundar sig på

- 11 och 12 §§ förordningen (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredje land.
- 19 § förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter.

8. Vilka berörs av regleringen?

De företag som importerar gränskontrollpliktiga varor omfattas av regleringen. I dagsläget är det ca 650 företag som importerar sådana varor.

9. Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför

Eftersom Livsmedelsverkets förslag innebär en sänkning av avgifterna så påverkar regleringen företagens kostnader positivt. Livsmedelsverket kan inte se att några andra konsekvenser skulle vara aktuella.

Talesperson

Eiríkur Einarsson, områdeschef område Kontroll, 018-17 55 22